

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku
w roku 2023
i informacja o potrzebach w zakresie pomocy społecznej.**

Podstawa prawna:

- art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz.901ze zm.)
- § 10 Statutu Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej w Sulejówku przyjętego Uchwałą Rady Miasta z dnia 24 lutego 2022 r. Nr XLI/461/2022 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4989).

28 marca 2024 r.

Spis treści

I. CEL DZIAŁANIA, POWODY UDZIELANIA ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ	str. 3
II. NOWE WYZWANIA DLA MOPS W SULEJÓWKU	str. 4
III. ZADANIA KONTYNUOWANE	str.4
IV. ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ w 2023 r.	str. 5
1. Rodzaje świadczonej pomocy.	str. 5
2. Pomoc prawna, pomoc specjalistyczna.	str. 5
3. Realizacja programów, projektów, uchwał, zadań.	str. 5
1) Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	str. 5
2) „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	str. 5
3) Asystent rodziny.	str. 6
4) Piecza zastępcza.	str. 6
5) Zespół Asysty Rodzinnej.	str. 7
6) Zespół Interdyscyplinarny Miasta Sulejówek	str. 8
7) Pomoc obywatelom Ukrainy	str. 9
4. Aktywność pracowników socjalnych.	str. 10
5. Projekty socjalne	str. 11
6. Działania cykliczne MOPS.	str. 11
7. Struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej.	str. 12
8. Charakterystyka gospodarstw domowych objętych pomocą w 2023 r.	str. 15
V. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE	str. 18
VI. DODATKI MIESZKANIOWE	str. 20
VII. ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE DLA INNYCH OSÓB NIŻ UBEZPIECZENI.	str. 20
VIII. CZYSTE POWIETRZE	str. 20
IX. DODATKI Z TYTUŁU WZROSTU CEN ŻYWNOŚCI, ENERGII I OGRZEWANIA	str. 20
X. WYKONANIE BUDŻETU MOPS ZA 2023 ROK	str. 21
XI. KADRA MOPS.	str. 23
XII. OBSŁUGA ORGANIZACYJNA MOPS	str. 25
XIII. INFORMATYZACJA	str. 25
XV. DZIEŃ PRACOWNIKA SOCJALNEGO	str.26
XVI. PLANOWANE DZIAŁANIA W 2024 r.	str. 26
XVII. POTRZEBY I OCZEKIWANIA W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ	str. 26
XVIII. PODSUMOWANIE	str. 27
XIX. FUNKCJONOWANIE DZIENNEGO DOMU "SENIOR +" W 2023 r.	str. 27

Wstęp:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówku (zwany dalej MOPS) jako jednostka organizacyjna jest przede wszystkim powołany do realizacji zadań pomocy społecznej przewidzianych dla gminy w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Realizowane zadania mają na celu pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, ich integrację społeczną, wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej.

Rok 2022 i w kontynuacji rok 2023 obfitowały w nowe obowiązki dla gmin w związku z agresją Rosji na Ukrainę, kryzysem energetycznym, wzrostem cen żywności, z których znaczną część realizowano w tutejszym Ośrodku.

Mimo wielu zadań absorbujących wszystkich pracowników MOPS mieszkańcy mogli liczyć na naszą życzliwość, gotowość do pomocy, profesjonalizm i starania, by nie zaniedbać głównego celu usług.

Szczegółowe informacje zamieszczono w dalszej części sprawozdania.

I. CEL DZIAŁANIA, POWODY UDZIELANIA ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 cytowanej ustawy polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

2. Pomoc udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe, wymienione w ustawie, w szczególności:

- ubóstwo;
- sieroctwo;
- bezrobocie;
- bezdomność;
- potrzebę ochrony macierzyństwa lub wielodzietność;
- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- przemoc w rodzinie;
- potrzebę ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzebę ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych;
- trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Ważne zasady:

- rodzaj, forma i rozmiar świadczeń powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin powinny być zgodne z celami i możliwościami pomocy społecznej,
- obowiązkiem osób korzystających ze wsparcia jest ich współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej, zmiana postawy z biernej i roszczeniowej na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów.

Szczegółowy zakres zadań własnych i zleconych gminie określa art. 17 i 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

II. NOWE ZADANIA DLA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.

Z nowych i kontynuowanych zadań zleconych gminie, realizowanych w 2023 r. w MOPS należy wymienić:

1. wsparcie obywateli Ukrainy, którzy znaleźli schronienie na terenie Miasta Sulejówek na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.);
2. przyjmowanie wniosków, prowadzenie postępowań i wydawanie zawiadomień i decyzji w sprawach ustalenia uprawnień i wypłaty:

- dodatku elektrycznego,
- refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe.

Wymienione zadania były zadaniami dodatkowymi, wykonywanymi przez dotychczas zatrudnioną kadre.

III. ZADANIA KONTYNUOWANE.

1. Realizacja programu MRiPS „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego.

W 2023 r. program w Sulejówku był realizowany w formie świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością, dla 32 osób (22 osoby dorosłe i 10-ro dzieci) po 230 godzin.

Opieka wytchnieniowa cieszy się dużym zainteresowaniem, co oznacza iż spełnia swoje zadanie poprzez odciążenie członków rodzin lub opiekunów w ich codziennych obowiązkach. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki mogły przeznaczyć czas na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

2. Kontynuowanie wydawania zaświadczeń do programu „Czyste powietrze”.
3. Kontynuowanie dodatkowego wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami - Moduł IV Programu - Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi"- w formie opasek telemedycznych zapewniających szybką interwencję w przypadku zagrożenia życia.
4. W roku 2023 poza wyżej wymienionymi zrealizowano zadania statutowe w zakresie:
 - świadczeń rodzinnych;
 - funduszu alimentacyjnego;
 - dodatków mieszkaniowych;
 - kontynuacji z 2022 roku dodatku elektrycznego;
 - refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r.

- świadczeń wychowawczych w zakresie koordynacji współpraca z Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim – cały rok);;
- świadczeń zdrowotnych dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni;
- świadczeń określonych ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin " Za życiem";
- postępowania wobec dłużników alimentacyjnych;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Sulejówek

IV. ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ w 2023 r. (z wyłączeniem obywateli Ukrainy ze statusem UKR).

1. Rodzaje świadczonej pomocy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy:

- 1) finansowej, rzeczowej, poradnictwa dla 568 osób pozostających w 359 rodzinach. W wymienionych rodzinach gospodarowało 568 osób , czyli 2,98 % z 19.083 mieszkańców miasta. Pomoc w formie pracy socjalnej otrzymało 151 rodzin ;
- 2) w formie obiadów w szkole dla 49 dzieci w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 współfinansowanego przez budżet państwa oraz 6 dzieci i 18 osób dorosłych (z dowozem do domu) wyłącznie z zadań własnych Miasta z uwagi na przekroczone kryterium dochodowe do w/w Programu;
- 3) usługowej- 28 osobom starszym lub niepełnosprawnym, wymagającym opieki osoby drugiej, w tym 13 osób otrzymało pomoc opiekunek zatrudnionych na 1,5 etatu, 15 osób otrzymało pomoc sąsiedzka lub świadczenia przeznaczone na dofinansowanie tej formy pomocy;
- 4) usługowej, aktywizacyjnej dla 35 osób skierowanych do Dziennego Domu „Senior+”;
- 5) usługowej specjalistycznej (z zadań zleconych) - 5 osobom chorym psychicznie lub z niepełnosprawnością intelektualną. Wykonawcą usług był psycholog zatrudniony w MOPS i odpowiedni specjaliści – na umowę zlecenie.
- 6) z powodów zdarzeń losowych 2 rodziny (3 osoby) otrzymało wsparcie na sumę 7.500 zł.,
- 7) wykonano pochówki 2 osób zmarłych na kwotę 8.000 zł.

2. Pomoc prawna, pomoc specjalistyczna. Pomoc psychologiczną świadczył psycholog zatrudniony w wymiarze ½ etatu w MOPS. Klienci MOPS mieli również dostęp do indywidualnych konsultacji psychologicznych i prawnych, świadczonych między innymi przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym w Sulejówku, w ramach Specjalistycznej Poradni Rodzinnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim. Cały rok był dostępny telefon zaufania (w ramach PIK), udzielono 61 porad.

3. Realizacja programów, projektów, uchwał, zadań:

- 1) Realizowano zapisy „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sulejówek na lata 2021-2027 przyjętej uchwałą Rada Miasta Sulejówek Nr XXXVIII/423/2021 z 25.11.2021 r. Podejmowane działania zmierzały do osiągnięcia poprawy jakości życia mieszkańców Miasta Sulejówek, życia wolnego od zagrożeń, z dostępną profesjonalną pomocą społeczną.
- 2) **„Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023-** program rządowy wspierający gminy w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym, poprawę poziomu życia i zdrowia dzieci i dorosłych z rodzin o niskich dochodach. Na program rządowy Miasto przeznaczyło 160.000 zł. natomiast kwota 174.804 zł. została przekazana z budżetu Wojewody.

Pomoc udzielona w 2023 r. w zakresie programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

rodzaj pomocy	liczba dzieci objętych programem	liczba dorosłych objętych programem	łącznie liczba objętych wsparciem	Koszt programu w zł.
pomoc w formie gorącego posiłku	38 + 11 ro dzieci – bez decyzji	0	49	22.804 (średni koszt posiłku 5.96 zł. dzieci,)
pomoc w formie zasiłku celowego na zakup żywności w formie pieniężnej lub niepieniężnej.	71	185	256	309.279 (koszt 1 świadczenia = 333,24 zł.)
ogółem korzystający ze wsparcia w ramach programu	120	185	305	332.050

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z realizacji w/w Programu Rządowego za 2023 r.

3) Asystent rodziny. Program resortowy.

Zadania określone ustawą z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowało w styczniu 2023 roku 2 a od lutego już jeden asystent rodziny. Objęto pomocą 16 rodzin z 55 osobami w tych rodzinach, w tym 30 dzieci (w tym 2 w domu dziecka, 12 w pieczy zastępczej spokrewnionej i niespokrewnionej). Pomoc w formie asystentury udzielana była na wniosek pracownika socjalnego, za zgodą rodzin wymagających takiej formy pomocy lub na podstawie wskazania sądu. Asystenci wspierali rodziny w zakresie wychowywania dzieci, w społecznie akceptowanym funkcjonowaniu w środowisku, służyli pomocą w rozwiązaniu problemów socjalno- bytowych, poprawieniu relacji rodzinnych, motywowali do aktywności życiowej, współpracowali z osobami reprezentującymi instytucje i służby zaangażowane w sprawę rodziny.

W ubiegłym roku u 31 rodzin zdiagnozowano niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i funkcjach opiekuńczych. Wszystkie rodziny objęto w szerszym zakresie pracą socjalną i 16 z tych rodzin objęto asystenturą.

W 2023 r. w ramach resortowego programu „Asystent rodziny na 2023 r.” pozyskano dotację w kwocie 13.448,23 zł. z przeznaczeniem na dodatek do wynagrodzenia asystenta.

4) Piecza zastępcza

W 2023 r. Miasto poniosło koszty w kwocie 203.154,87 zł. tytułem współfinansowania pobytu 28 dzieci z 21 rodzin w pieczy zastępczej, w tym:

- 24 dzieci z 18 rodzin z terenu Sulejówka w rodzinie zastępczej,
- 4 dzieci z 3 rodzin w domach dziecka (w tym 2-dzieci w Domu Dziecka w Falbogach, 1 dziecko w Domu Dziecka im. Matki Weroniki w Siennicy i 1 dziecko w Rodzinnym Domu Dziecka Atena). Wśród 18 rodzin zastępczych – 12 - to rodziny spokrewnione, 6 niespokrewnione . **Do pieczy zastępczej w 2023 r. trafiło 11 dzieci z 6 rodzin dysfunkcyjnych.** Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gminy współfinansują pobyt dzieci w rodzinach zastępczych albo w rodzinnym domu dziecka w wysokości: 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w I roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% - w II roku, 50% - w III i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Koszt miesięcznego pobytu dziecka w DD Falbogi w 2023 r. wynosił 7.022,43 zł., w DD w Siennicy- 4.120 zł., w RDD „Atena” -6.103,17 zł.

W zakresie współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej pracownicy socjalni i asystenci rodziny uczestniczyli w 12 spotkaniach w sprawie okresowej oceny sytuacji dziewięciorga dzieci, organizowanych przez

placówki opiekuńczo –wychowawcze, odpowiednie Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie lub inny OPS prowadzący pracę z członkami rodziny.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2021 - 2023 wraz z odpłatnością za pobyt ponoszona przez Miasto Sulejówek

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba dzieci przebywających w rodzinie zastępczej	14 dzieci (z 13 rodzin)	16 dzieci (z 15 rodzin)	24 dzieci (z 18 rodzin)
Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej	5 dzieci (z 3 rodzin)	4 dzieci (z 3 rodzin)	4 dzieci (z 3 rodzin)
Łączna odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej ponoszona przez Miasto Sulejówek	220.000,00 zł.	177.148,45 zł.	203.154,87 zł.

Źródło: opracowanie własne

5) Zespół Asysty Rodzinnej powołany w 2018 r. nadzorował współpracę asystenta rodziny z pracownikami socjalnymi i przedstawicielami innych instytucji służących dziecku i rodzinie. Zespół pracował w składzie: koordynator Zespołu, asystent rodziny, psycholog, pracownicy socjalni. Mając na uwadze szerokie spektrum problemów i specyfikę pracy z rodzinami, objętymi wsparciem specjalistów i asystenta rodziny Zespół Asysty Rodzinnej w sprawozdaniu za 2023 r. sprecyzował wnioski i potrzeby w zakresie:

- kontynuacji zatrudnienia asystenta rodziny a w przyszłości zwiększenia liczby zatrudnionych asystentów rodziny w celu stworzenia możliwości dla prowadzenia skutecznej pracy z rodzinami;
- dostępu do środków finansowych, umożliwiających ciągle podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny, pracowników socjalnych i innych pracowników wspierających rodziny;
- dostępu do środków finansowych, umożliwiających objęcie asystentów rodziny, pracowników socjalnych i innych pracowników wspierających rodziny wsparciem w formie superwizji (zarówno indywidualnej, jak i grupowej), w celu:

- dokonania profesjonalnej analizy praktyki zawodowej ww. grup zawodowych,
- poprawy jakości wykonywanej pracy,
- doskonalenia zawodowego,
- poprawy relacji i komunikacji między pracownikami,
- nauki nowych rozwiązań w pracy z klientem,
- oceny swojej pracy i wprowadzenia zmian,
- uświadomienia źródeł problemów,
- kontroli realizacji celów statutowych MOPS – weryfikacja zgodności podejmowanych działań pracowników z obowiązującymi procedurami i przepisami;

- stworzenia możliwości dostępu do porad prawnych w MOPS zarówno dla rodzin, jak i asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych;

- rozwoju poradnictwa psychologicznego w MOPS;

- zapewnienia środków na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo – wychowawczych;

- zintegrowania i utrzymania dobrej współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę dla kompleksowego wsparcia rodzin.

Zespół Asysty Rodzinnej w podsumowaniu podkreślił, że zabezpieczenie powyższych potrzeb pozwoli na podwyższenie jakości wsparcia udzielanego rodzinom wieloprotblemowym z dziećmi

oraz na pełniejsze wykorzystanie własnych zasobów i wypracowanie zintegrowanego systemu wspierania rodzin.

6) Zespół Interdyscyplinarny Miasta Sulejówek (dalej: ZI).

22 czerwca 2023 r. zaczęły obowiązywać nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej, które nadały nowy charakter funkcjonowaniu zespołów i grup pracujących w obszarze przeciwdziałania tej przemocy. W szczególności zmienione zostały przepisy dotyczące samej procedury „Niebieskie Karty”, a także rozwiązań mających służyć poprawie sytuacji osób dotkniętych przemocą. Przemoc domowa zamiast przemocy w rodzinie, rozszerzenie form przemocy domowej o przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc; rozszerzenie zakresu podmiotowego m.in. o byłych małżonków lub byłych partnerów, niezależnie od wspólnego zamieszkania.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego powoływanego przez Burmistrza Miasta działającego do września 2023 roku wchodził przedstawiciele MOPS, wszystkich placówek oświaty, ochrony zdrowia, Komisarjatu Policji, Straży Miejskiej, Sądu Rejonowego i organizacji pozarządowej. W dniu 19.09.2023 r. zarządzeniem Burmistrza nr BBM.0050.212.2023 został powołany nowy Zespół Interdyscyplinarny, składający się z 11 osób (z 2 przedstawicieli MOPS, 1 z MKRPA, 4 z placówek oświaty, 1 z ochrony zdrowia, Komendanta Komisarjatu Policji, kuratora z Sądu Rejonowego i 1 osoby z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej).

W 2023 r. wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” dla 26 rodzin (w tym w 21 rodzinach wychowywało się 41 dzieci) oraz kontynuowano procedurę z 2022 r. w 8 rodzinach. Łącznie objęto pomocą 43 osoby dotknięte przemocą, w tym 25 kobiet, 1 mężczyznę i 17 dzieci.

W kręgu działania Zespołu Interdyscyplinarnego pozostawało 30 sprawców przemocy, w tym 8 kobiet. Odbyło się 19 spotkań grup roboczych i grup diagnostyczno-pomocowych i 15 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.

Osoby objęte pomocą w 2023 r. przez Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze (do .

	wyszczególnienie	kobiety	mężczyźni	dzieci	razem K+M+D
1	liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego	40	38	41	119
2	liczba osób dotkniętych przemocą	25	13	17	43 osoby (26 rodzin)

Źródło: opracowanie własne

Praca Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie 2020 r.-2023 r. w liczbach

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
Liczba spotkań ZI	13	11	9	15
Liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych	10	7	6	19
Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	22	28	20	30
Liczba zawiadomień do organów ścigania	0	1	0	0
Liczba założonych Niebieskich Kart A	20	13	15	14
Liczba wszczętych procedur NK	18	11	10	26

Liczba zakończonych procedur NK	13	20	9	21
---------------------------------	----	----	---	----

Źródło: opracowanie własne.

Charakterystyka osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc, wobec których wszczęto procedurę "Niebieskie Karty" w 2023 r.

Płeć	Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.				Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie			
	ogółem	do 18 r. życia	od 18-67 lat	od 67 lat	ogółem	do 18 r. życia	od 18-67 lat	od 67 lat
kobiety	30	5	24	1	8	0	7	1
mężczyźni	13	12	1	0	22	0	21	1

Źródło: dane ze sprawozdania z realizacji procedury "Niebieskie Karty" w 2023 r.

7) Pomoc obywatelom Ukrainy którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

Stosownie do ustawy z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (zwana dalej specustawą), w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulejówku udzielono wsparcia w formie:

- świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, na zasadach i w trybie ustawy z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej. Obywatele Ukrainy ubiegający się o świadczenia z pomocy społecznej, składali oświadczenia o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. W postępowaniu o przyznanie świadczeń nie przeprowadzono rodzinnego wywiadu środowiskowego, chyba że powstały wątpliwości co do treści złożonego przez niego oświadczenia.
- jednorazowych świadczeń pieniężnych w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonych na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe dla 55 osób,
- świadczeń rodzinnych dla 48 rodzin.
- dodatków mieszkaniowych dla obywateli Ukrainy dla 10 rodzin.

Ponadto:

- zgodnie z zapisami art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa sprawowano nadzór nad realizacją funkcji przez 9 opiekunów tymczasowych, którzy sprawowali pieczę nad 13 małoletnimi obywatelami Ukrainy. Opiekuna tymczasowego ustanawiał sąd opiekuńczy właściwy ze względu na miejsce pobytu i wyznaczał mu rolę reprezentanta i sprawującego opiekę nad majątkiem małoletniego.
- realizowano zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej - w formie świadczeń pieniężnych na zakwaterowanie i wyżywienie. Podmiotom w szczególności osobom fizycznym prowadzącym gospodarstwo domowe, które zapewniały, na własny koszt, zakwaterowanie oraz wyżywienie obywatelom Ukrainy, na ich wniosek przyznawano świadczenie pieniężne z tego tytułu, nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia mógł być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Koszty obsługi przez gminę zadań wynosiły 16 zł za każdy rozpatrzony wniosek o świadczenie pieniężne a w

sytuacji dokonania weryfikacji warunków zakwaterowania i żywienia koszt obsługi zadań wynosił 32 zł za każdy rozpatrzony wniosek.

W 2023 r. przyjęto 366 wniosków na zakwaterowanie i żywienie

Maksymalna wysokość świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i żywienia obywatelom Ukrainy oraz warunki przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty zostały uregulowane w rozporządzeniu Rady Ministrów z 4.05.2022 r. Stosownie do postanowień powołanego wyżej rozporządzenia wysokość świadczenia pieniężnego wynosiła 40 zł za osobę dziennie.

W związku z obsługą świadczeń na żywienie i zakwaterowanie wiązał się obowiązek wprowadzania danych do aplikacji Źródło. Pracę tę wykonywało dwóch pracowników socjalnych na podstawie upoważnień.

Świadczenia na rzecz obywateli Ukrainy ze statusem UKR

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób	Koszt w zł. (pełne zł.)	Źródło finansowania
1	świadczenie 300 zł. (żywność, odzież, obuwie, opłaty mieszkaniowe)	75	22.500 zł.+ koszty 450 zł.	fundusz pomocy (art. 14 specustawy)
2	zasiłki okresowe, celowe i stałe	11	37.482	
3	zasiłek pogrzebowy	1	6.300 zł.	
4	gorący posiłek w szkole, przedszkolu	25 dzieci (15 rodzin)	7.176 zł.	
5	Zasiłki rodzinne	48 rodzin	358.580 + 8.334 koszty obsługi	
6	Pomoc na żywienie i zakwaterowanie Obywateli Ukrainy	wpłynęło 366 wniosków	1.578.792	
RAZEM			2.012.438	fundusz pomocy

Źródło: opracowanie własne.

IV. 4. Praca socjalna. Aktywność pracowników socjalnych.

Praca socjalna należy do zadań własnych samorządu gminnego o charakterze obligatoryjnym i jest świadczeniem niepieniężnym. Jest to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi oraz rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej. Podejmowana jest głównie w odniesieniu do rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, wynikającymi między innymi z powodu niezaradności, konfliktów rodzinnych, zjawisk występujących w rodzinie takich, jak na przykład: alkoholizm, przemoc, zaburzenia psychiczne rodziców, ich niedojrzałość do roli rodzicielskiej, występowanie problemów wychowawczych, trudności w realizacji obowiązku szkolnego.

Pomocy w formie pracy socjalnej udzielono: w 2023 roku – 151 rodzinom, w 2022 roku – 135 rodzinom.

Pracownik socjalny na ogół jako pierwszy dowiaduje się o zaistniałym problemie, potrzebach, oczekiwaniach, co oznacza, że jego rola jest kluczowa. Praca z drugim człowiekiem i na rzecz drugiego człowieka, to wielki trud, wyzwanie, odpowiedzialność, ale też satysfakcja, gdy uda się

pomóc i odmienić czyjeś życie na lepsze. Pracownicy socjalni obcują i zmagają się na co dzień z ludzkimi dramatami: chorobami, samotnością, odrzuceniem, niedostateczną opieką nad dzieckiem w rodzinie. Praca w takich okolicznościach wymaga oprócz profesjonalizmu także odporności psychicznej i ogromnej wrażliwości na krzywdę i słabość drugiego człowieka. Nowe wyzwania w poprzednich latach zrodziła pandemia, konflikt zbrojny w Ukrainie, wzrost kosztów utrzymania gospodarstwa domowego, w tym kosztów ogrzewania mieszkania.

Pracownicy socjalni w 2023 r. :

- przeprowadzali wywiady środowiskowe na potrzeby pomocy społecznej, do spraw rodzin, z których dzieci umieszczono w pieczy zastępczej, do spraw wydania decyzji w ustalającej uprawnienia do świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych, do spraw ustalenia uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego ;
- koordynowali wsparcie w ramach programu „Opieka wytchnieniowa” na 2023 r.;
- interweniowali 14 razy w sytuacjach kryzysów rodzinnych. W tym odbyło się 10 interwencji z funkcjonariuszem policji, 4 - z Asystentem rodziny;
- wydawali opinie dla Sądu Rodzinnego w sprawie rodzin dysfunkcyjnych, uczestniczyli w organizowanych przez powiaty ocenach okresowych wychowanków pieczy zastępczej;
- koordynowali prace grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny;
- doradzali klientom w istotnych sprawach życiowych;
- pomagali w załatwianiu spraw urzędowych i uzyskaniu należnych uprawnień z innych instytucji;
- w okresie przedświątecznym przekazywali pozyskane od darczyńców dary najbardziej potrzebującym osobom i rodzinom.

W 2023 r. ramach dodatkowych zadań zleconych gminie (poza ustawowymi- określonymi w ustawie o pomocy społecznej) pracownicy socjalni:

- przyjmowali wnioski o wypłatę świadczenia 300 zł. dla obywateli Ukrainy ze statusem UKR,
- przyjmowali wnioski na wyżywienie i zakwaterowanie obywateli Ukrainy, sprawdzali warunki mieszkaniowe w sprawach postępowania o świadczenie pieniężne na zakwaterowanie i wyżywienie w/w osób,
- prowadzili nadzór nad sprawowaniem opieki przez 9 tymczasowych opiekunów 13 małoletnich obywateli Ukrainy.

IV. 5. Projekty socjalne.

W 2023 r. realizowano 2 projekty socjalne dla 134 osób .

Dnia 16 czerwca 2023 r. na terenie Miejskiego stadionu MLKS Victoria, ul. Krasieńskiego 6 odbyło się wydarzenie plenerowe, w którym udział wzięło ok. 100 dzieci z miejskich świetlic, dzieci obywateli Ukrainy wraz z opiekunami.

Dnia 08 grudnia 2023 r. odbyło się spotkanie pn.: „Czwarte Mikołajowe przygody”. W spotkaniu wzięło udział 34 dzieci. Uczestnicy przybyli na spotkanie wraz z rodzicami i opiekunami.

IV. 6. Działania cykliczne MOPS :

1) opracowano Ocenę zasobów pomocy społecznej dla Miasta Sulejówek za 2022 r. Ocena została przyjęta w dniu 25.05.2023 r. Uchwałą Rady Miasta Sulejówek nr LIX/620/2023. Dane i wnioski OZPS mogły służyć w pracach nad budżetem na rok następny;

2) pośredniczono w zaopatrzeniu podopiecznych w podarowane przez mieszkańców miasta art. gospodarstwa domowego, szkolne, higieniczne, odzież, obuwie, zabawki, książki, art. pościelowe oraz artykuły ze zbiórek akcji pomocowych organizowanych przez inne podmioty;

3) współpracowano z instytucjami miejskimi, powiatowymi, organizacjami pozarządowymi w sprawach dotyczących wsparcia w funkcjonowaniu osób/rodzin.

6.1 Inicjatywy mieszkańców, podmiotów.

- z okazji świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia wsparciem dla najuboższych służyła P. Halina Wysocka, Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Sulejówek;
- mieszkaniec miasta, emeryt dwukrotnie przygotował artykuły spożywcze do paczek dla 20 rodzin z dziećmi;
- paczki świąteczne (z artykułów zebranych od darczyńców) dla osób starszych przygotowała P. Katarzyna Lenartowicz we współpracy z Fundacją „Nadzieja”;

Wielu mieszkańców miasta cechuje się empatią i wrażliwością na problemy społeczne, dzielą się swoimi zasobami. Chętnie uczestniczą w realizacji licznych zadań wspierając rodziny lub osoby starsze z ograniczoną sprawnością.

IV.7. Struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej.

W roku 2023 z różnych form pomocy społecznej przypisanej w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. gminie skorzystało 359 rodziny/568 osób, w tym 62 rodziny z dziećmi, i 146 rodzin, w których głównym źródłem była renta lub emerytura.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2021 r.-2023 r.

Wyszczególnienie	2021 r.		2022 r.		2023 r.	
	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach
I Rodziny -ogółem, w tym:	444	718	366	563	359	568
o liczbie osób : 1	305	305	266	266	258	258
o liczbie osób: 2	66	132	44	88	42	84
o liczbie osób: 3	33	99	29	87	27	81
o liczbie osób: 4	25	100	17	68	22	88
o liczbie osób:5	10	50	7	35	5	25
o liczbie osób: 6 i więcej	5	32	3	19	5	32

Rodziny z dziećmi objęte pomocą społeczną w latach 2021-2023 r. (z wiersza I)

Wyszczególnienie	2021 r.		2022 r.		2023 r.	
	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach
II Rodziny z dziećmi -ogółem, w tym:	85	290	61	213	62	219
o liczbie dzieci : 1	36	87	25	67	21	52
o liczbie dzieci: 2	27	94	21	74	24	84
o liczbie dzieci: 3	16	73	12	53	12	52
o liczbie dzieci: 4	4	22	2	12	4	24
o liczbie dzieci: 5	2	14	1	7	1	7
o liczbie dzieci: 6 i więcej	0	0	0	0	0	0
Rodziny niepełne-ogółem, w tym:	39	115	26	78	27	80
o liczbie dzieci: 1	16	34	9	19	8	16
o liczbie dzieci: 2	14	43	10	30	12	36
o liczbie dzieci: 3	7	28	7	29	7	28
o liczbie dzieci: 4 i więcej	2	10	0	0	0	0

Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą społ. w latach 2021- 2023 r. (z wiersza I)

wyszczególnienie	2021 r.		2022 r.		2023	
	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach
Rodziny emerytów i rencistów - ogółem, w tym:	59	80	142	179	146	176
o liczbie osób: 1	43	43	114	114	123	123
o liczbie osób: 2	12	24	21	42	17	34
o liczbie osób: 3	3	9	5	15	5	15
o liczbie osób: 4 i więcej	1	4	2	8	1	4

Źródło: sprawozdanie MRiPS-03 za 2021, 2022 i 2023 r.

Wniosek: najliczniejszą grupą (258 osób) korzystających ze świadczeń pomocy podobnie jak w latach poprzednich były osoby samotnie gospodarujące (w tym jest 123 osoby z dochodem w formie renty lub emerytury). Rodziny z dziećmi stanowią trzecią, co do wielkości grupę osób korzystających ze wsparcia. Pracownicy socjalni w sprawach dzieci, w szczególnie trudnych sytuacjach pozostawali w kontakcie z pedagogami, wychowawcami, kuratorami, koordynatorami pieczy zastępczej w powiecie.

Z uwagi, iż systematycznie wzrasta liczba osób w wieku podeszłym samotnie gospodarujących obserwuje się coraz większe potrzeby na usługi gospodarcze, pielęgnacyjne, medyczne. Najczęściej notowanym tematem poradnictwa w ostatnich latach jest właśnie poradnictwo w zakresie możliwości zapewnienia opieki osobie starszej, niesamodzielnej, najczęściej posiadającej niewielkie dochody. Oczekiwania rodzin/osób przekraczają możliwości MOPS z uwagi na brak osób chętnych do podjęcia się niełatwej pracy, ograniczony budżet w stosunku do potrzeb w zakresie usług proporcjonalnie do stanu zdrowia. Podmioty zatrudniające opiekunki również borykają się z brakami kadrowymi i dużą rotacją pracowników.

Na koniec grudnia 2023 r. liczba mieszkańców miasta Sulejówek wynosiła 19.083 osób. Z tego w wieku emerytalnym było 4379 osób (więcej o 63 osoby niż w 2022 r.).

Mieszkańcy Miasta Sulejówek według grup wiekowych w 2023 r.

Wiek	kobiety	mężczyźni	ogółem
0-18	1938	1986	3924
19-60	5265	0	5265
19-65	0	5515	5515
> 60	2914	0	2914
>65	0	1465	1465
ogółem	10117	8966	19083

Źródło: dane statystyczne Referatu Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych UM w Sulejówku

W 2023 r. w wieku poprodukcyjnym było 22,95 % mieszkańców Sulejówka, 20,57 % w wieku przedprodukcyjnym, 56,49 % w wieku produkcyjnym.

Ponadto od roku 2018 corocznie ilość zgonów mieszkańców jest większa niż ilość urodzeń. Współczynnik dynamiki demograficznej jest większy od średniej dla województwa mazowieckiego oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. Zdiagnozowany problemem starzejącego się społeczeństwa wymaga stworzenia warunków do aktywnego i zdrowego starzenia się znaczącej części społeczności lokalnej i zapewnienia pomocy w przypadku ograniczeń w samodzielnym funkcjonowaniu.

Zdarzenia USC	2020	2021	2022	2023
Ilość urodzeń mieszkańców	197	152	147	153
Ilość zgonów mieszkańców	247	280	182	218

Źródło: dane statystyczne Referatu Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych UM w Sulejówku.

IV. 8. Charakterystyka gospodarstw domowych objętych pomocą w okresie 2021-2023 r.

l.p	powód trudnej sytuacji życiowej	2021 r. w odniesieniu do 444 rodzin objętych wsparciem	2022 r. w odniesieniu do 366 rodzin objętych wsparciem	2023 r. w odniesieniu do 368 rodzin objętych wsparciem
1	ubóstwo	135 (30 %)	111 (30 %)	94 (25,5%)
2	Bezradność opiekuńczo-wychowawcza i w prowadzeniu gosp. domowego	36 (8%)	13 (3,6 %)	31 (8,42%)
3	przewlekła choroba	198 (44%)	191 (52%)	195 (52,98 %)
4	niepełnosprawność	111 (25 %)	122 (33 %)	94 (25,54%)
5	nadużywanie alkoholu	35 (8%)	21 (6%)	15 (4,08%)
6	bezrobocie członka rodziny	66 (15%)	47 (13%)	42 (11,41%)
7	bezdomność	8 osób (2%)	9 osób (2,5%)	6 osób (1,63%)
8	trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1 osoba (0,2%)	4 osoby (1,1%)	5 osób (1,36%)

Źródło ; sprawozdanie MPiPS-03 za 2021, 2022 i 2023 r.

Powody przyznania pomocy.

Główną przesłanką do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2021-2023 była przewlekła choroba. Taka sytuacja ma miejsce po raz pierwszy od 2020 roku w historii zbierania danych z systemu pomocy społecznej (także w skali województwa mazowieckiego). Przyczyną takiej statystyki była pandemia Covid 19, która spowodowała zwiększenie problemów zdrowotnych mieszkańców i ograniczyła dostęp do usług zdrowotnych. W 2022 r. na drugim miejscu jako przyczyna trudnej sytuacji osób/rodzin pojawiła się niepełnosprawność członka rodziny, następnie ubóstwo przez wiele lat goszczące na pierwszym miejscu, w 2023 r. – na drugim miejscu są na równi niepełnosprawność członka rodziny i ubóstwo. Ubóstwo w tym wypadku odnosi się do kryteriów dochodowych w pomocy społecznej (obecnie 776 zł. dla jednoosobowego gosp. domowego, 600 zł.- na osobę w rodzinie). Na czwartym miejscu głównym powodem zwrócenia się o pomoc było bezrobocie. Inne przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, m.in. potrzeba ochrony macierzyństwa, problemy opiekuńczo wychowawcze, nadużywanie alkoholu, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego były równie istotne, lecz występowały w mniejszym natężeniu.

W ramach działań ustawowych beneficjenci pomocy społecznej mogą korzystać ze świadczeń pieniężnych, niepieniężnych, w tym usług opiekuńczych.

Osoby z niepełnosprawnością i przewlekle chorzy mogły liczyć (na wniosek) na pomoc usługową w ramach zadań własnych lub wsparcie finansowe na dofinansowanie takich usług- dla 28 osób, specjalistyczne usługi opiekuńcze z zaburzeniami psychicznymi - zadanie zlecone dla 5 osób, gorące posiłki dostarczone do domu – dla 18 osób, pomoc w skompletowaniu dokumentów do zakładu opiekuńczo leczniczego, w uporządkowaniu mieszkania, w załatwieniu spraw urzędowych. Jest duże zapotrzebowanie na pomoc usługową osobom starszym, niedołącznym lub niepełnosprawnym z powodu przewlekłych chorób. Dwie opiekunki, zatrudnione w ramach

obowiązkowych zadań gminy na łącznie 1,5 etatu nie zabezpieczają potrzeb, dlatego w miarę możliwości wspieramy rodziny finansowo z przeznaczeniem na dofinansowanie usług sąsiedzkich. 9 osób niepełnosprawnych - korzystało ze wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy w Gliniance (na podstawie porozumienia międzygminnego. Osoby te miały zapewniony transport z budżetu MOPS na znaczną kwotę 43.837,20 zł. – dwa razy w tygodniu.

Miasto poniosło częściowe opłaty za pobyt 26 mieszkańców wymagających całodobowej opieki, skierowanych do Domów Pomocy Społecznej. Pomoc w tej formie jest udzielana w sytuacji gdy nie jest możliwe zapewnienie opieki i pielęgnacji w miejscu zamieszkania.

Usługi opiekuńcze w ramach własnych gminy w 2023 r.

L p.	Rodzaj usług	Liczba osób objętych wsparciem	Koszt usług w zł. w 2023 r.
1	Usługi opiekuńcze – pomoc opiekunek zatrudnionych na 1,5 etatu	13	śr. koszt 1 godz. 36 zł.
2	Pomoc w formie usług domu pomocy społecznej	26	1.105.275 zł.
3	Pomoc sąsiedzka	15	w ramach zasiłków celowych
3	Pomoc w formie usług opiekuńczo-aktywizacyjnych w Dziennym Domu „Senior +”	35	całkowity koszt funkcjonowania placówki wyniósł 574.909 zł., w tym koszt Miasta = 448.429 zł.+ dotacja 126.480 zł. Odpłatność - uczestników wyniosła 16.076 zł. i wpłynęła na konto Urzędu Miasta.

Źródło: opracowanie własne

Ubóstwo: 94 rodzin z otrzymujących wsparcie pieniężne lub niepieniężne znajdowało się poniżej kryterium dochodowego (tj. poniżej 776 na osobę samotnie gospodarującą i 600 zł na osobę w rodzinie). Najtrudniejszą sytuację dochodową miały rodziny z dziećmi i osoby dotknięte przewlekłą chorobą lub niepełnosprawnością.

Wniosek: Przyczynami ubóstwa mogą być: niedostateczna motywacja do pracy i inwestowania w siebie, niski poziom kapitału ludzkiego, ograniczony dostęp do rynku pracy, edukacji, opieki zdrowotnej, liczne świadczenia socjalne zniechęcające do aktywności zawodowej. Dla rodziny skutkiem pozostawania w ubóstwie jest zagrożenie izolacji społecznej, dyskryminacja, zaniedbania w sferze zdrowia, brak zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych członków rodziny, zadłużenie gospodarstwa domowego. W wielu wypadkach ubóstwo wiąże się z problemem nadużywania alkoholu przez członka rodziny czy całkowitą niezdolnością do pracy, niedostatecznym wykształceniem. Włączeniu społecznemu sprzyja dostęp do edukacji, szkoleń przez całe życie, promowanie edukacji wykraczającej poza nabywanie umiejętności zawodowych, wspierającej nabywanie umiejętności życiowych, ponadto inwestowanie w przystępne cenowo usługi w szczególności mieszkalnictwo, usługi zdrowotne, społeczne, dobrej jakości miejsca pracy i godne wynagrodzenie. Łagodzenie skutków ubóstwa jest jednym z głównych zadań pracowników socjalnych (art. 119 ust. 1 pkt. 7 ustawy o pomocy społ.). Zadanie to jest realizowane poprzez pracę socjalną. Wdrożenie skutecznej strategii zwalczania nierówności to zadanie w ramach zrównoważonego rozwoju na szczeblu krajowym, regionalnym, międzynarodowym.

Bezrobocie.

Z pomocy MOPS w 2023 r. korzystały w 42 rodzinach osoby bezrobotne (zarejestrowane w urzędzie pracy). Dla części osób dotkniętych bezrobociem dobrym rozwiązaniem są

kompleksowe działania (programy, projekty) zmieniające postawy życiowe, pobudzające aktywność i samodzielność. Większość bezrobotnych świadczeniobiorców od wielu lat bez pracy, mało ambitnych, z nałogami ma niewielkie szanse na usamodzielnienie, mogliby natomiast wykonywać prace społecznie użyteczne, roboty publiczne, inne formy aktywności np. drobne usługi sąsiedzkie.

Stopa bezrobocia w %			
Wyszczególnienie	Powiat miński	woj. mazowieckie	kraj
grudzień 2021 r.	4,5	4,6	5,4
grudzień 2022 r.	4,6	4,2	5,2
grudzień 2023 r.	4,5	4,1	5,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji PUP w Mińsku Mazowieckim

Bezrobocie w Sulejówku w latach 2021-2023.

Bezrobotni w Sulejówku według statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim				Osoby bezrobotne z rodzin objętych wsparciem MOPS
Wyszczególnienie	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem
grudzień 2021	198 osób - w tym: długotrwale bezrobotni: 132, bezrobotni do 30 r. życia: 32, z prawem do zasiłku: 22	97	101	w 66 rodzinach (146 osób w gosp. domowym)
grudzień 2022	182 osób - w tym: długotrwale bezrobotni: 96, bezrobotni do 30 r. życia: 30, z prawem do zasiłku: 16	95	87	w 47 rodzinach (92 osoby w gosp. domowym)
grudzień 2023	209 - w tym: długotrwale bezrobotni: 98, bezrobotni do 30 r. życia: 37, z prawem do zasiłku: 28	113	96	w 42 rodzinach (84 osoby w gosp. domowym)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji PUP w Mińsku Mazowieckim i sprawozdania MRiPS-03.

Na koniec 2023 r. w porównaniu do grudnia 2022 r. o 14,8 % zwiększyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców z terenu Sulejówka.

Pomoc osobom bezdomnym:

W 2023 r. 5 osób przebywało w 3 schroniskach dla osób bezdomnych, na podstawie umów na udzielenie tymczasowego całodobowego schronienia na rok 2023.

Lp.	placówka	liczba osób skierowanych	koszt w zł. w 2021 r.	forma współpracy
1	Schronisko Stowarzyszenie "Serdeczna Dłoń" w Pokrzywnicy, Al. Jana Pawła II 2B	1	15.030 zł.	umowa na udzielenie tymczasowego całodobowego schronienia na rok 2023

3	Schronisko Alter Ego Warszawa Wesoła	3	15.673,20 zł.	j.w.
4	Schronisko Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu MAR-KOT Ożarów Mazowiecki, dom: Lucimia	1	20.104,80 zł.	j.w.
	Razem 5 osób		49.617 zł.	-----

Źródło: opracowanie własne

Odpłatność z pobyt w schronisku ustalano zgodnie z uchwałą Rady Miasta z dnia 24.05.2018 r. nr LVI/478/2018, zmienionej uchwałą nr XVI/2019 z dnia 28.11.2019 r.

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE, „Za Życiem” w 2023 roku. (zadania zlecone)

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin	Wyplacona kwota w zł.	Wartość 1 świadczenia w 2023 r.
Zasiłki rodzinne	579 rodzin	460.461	Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie: • 95,00 zł. na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, • 124,00 zł. na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, • 135,00 zł. na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:			
- urodzenia dziecka	13	13.000	1.000,00 zł.
- opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	5	38 062,60	max 400 zł. (dzieli się na dni)
- samotnego wychowywanie dziecka	26	62 880,00	193,00 zł. na dziecko, plus 80,00 zł. dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością, nie więcej niż 386,00 zł. na wszystkie dzieci
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	22	31 070,00	• 90,00 zł. dla dziecka do 5 roku życia, • 110,00 zł. dla dziecka powyżej 5 roku życia
- rozpoczęcia roku szkolnego	205 dzieci	20 500,00	100,00 zł.
- wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	53 dzieci	57 665,00	95,00 zł. na trzecie i następne dzieci
podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	58	27 820,00	• 113,00 zł. z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania • 69,00 zł. w przypadku zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się szkoła
*Zasiłki rodzinne i dodatki rodzinne – razem	579 rodziny	711.458	
Świadczenia opiekuńcze			
Zasiłki pielęgnacyjne	331 osób	775.513,12	215,84 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne	109 osób	2.803.785,70	2.458,00 zł.
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	46 rodzin	46.000	1.000,00 zł.
Świadczenie rodzicielskie	46 osób	272.643,70	1.000,00
*Razem 3110		3.897.942,52	-----
Składki społeczne od świadczenia pielęgnacyjnego	63 osoby	424.632,41	
Łącznie podsumowanie *		5.034.034	-----
Fundusz alimentacyjny	72 osoby	293.950	max. 500 zł na dziecko
Świadczenie jednorazowe „Za życiem”	1 rodzina	4000	4000
Koszty obsługi ZR i FA (PL)		140.598	
Zasiłki rodzinne (UKR)	48 rodzin	358.580	
Koszty obsługi ZR i FA (UKR)	-	8334	

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania za 2023 r.

Ponadto w ramach świadczeń udzielanych na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa objęto pomocą 48 rodzin obywateli Ukrainy ze statusem UKR na kwotę 358.580 zł.(ujęte w kwocie 5.034.034 zł.)

Jednorazowe świadczenie – „Za życiem”

Na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł. Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. Ustawa reguluje sposób wsparcia kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2023 r. wymienione świadczenie otrzymała 1 rodzina.

Program Czyste Powietrze – wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego dochodu gospodarstwa domowego

Na podstawie art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 poz. 54) wydano 39 zaświadczeń o wysokości przeciętnego dochodu gospodarstwa domowego.

Fundusz alimentacyjny - Świadczenia z tytułu funduszu alimentacyjnego otrzymały 72 uprawnione osoby z 52 rodzin na sumę 293.949,63 zł.. W mieście na koniec 2023 roku było 141 dłużników wobec których prowadzono działania w celu wyegzekwowania należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych. Pozostałych 132 dłużników zamieszkuje na terenie innych gmin, wobec których również podejmuje się czynności zmierzające do odzyskania w/w należności.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych wymaga dużego nakładu pracy, jednocześnie jest kosztowne, głównie z uwagi na liczną korespondencję. Podjęto następujące działania;:

- przeprowadzono wywiady z 16 dłużnikami w celu ustalenia sytuacji dochodowej, majątkowej, zawodowej i zdrowotnej dłużnika oraz przyczyn niewywiązywania się z obowiązku alimentacji;
- wystąpiono z 35 wnioskami do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec uchylania się od alimentacji;
- przekazano 20 informacji do organu właściwego wierzyciela o podjętych działaniach wobec dłużników i 16 informacji z wywiadu alimentacyjnego do komorników;
- w każdym m-cu przekazywano zobowiązania dłużników do Banków Informacji Gospodarczej.

W 2023 r. nie dokonywano odroczeń spłaty, umorzenia bądź rozłożenia na raty należności stanowiących dochody budżetu państwa.

Stan należności z tytułu świadczeń alimentacyjnych na koniec 2023 r. wyniósł 4.749.250 zł. Od dłużników w ub. roku odzyskano 210.967,06 zł., z tego na dochody własne organu właściwego wierzyciela wpłynęło 49.1316,36 zł., na dochód budżetu państwa przekazano 161.835,70 zł. Na poziom odzyskiwanych środków wpływa przede wszystkim sytuacja zdrowotna, rodzinna i dochodowa dłużników alimentacyjnych oraz fakt, że liczną grupę stanowią dłużnicy ukrywający swoje dochody, wobec których nie ma możliwości prowadzenia egzekucji a także dłużnicy dotknięci uzależnieniami, nieaktywni zawodowo.

Na obsługę świadczeń rodzinnych, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych (zadanie zlecone) Gminy mają zagwarantowane 3 % z dotacji celowej z budżetu, przeznaczonej na wypłatę tych świadczeń. Środki te nie pokrywają rzeczywistych kosztów, jakie Miasto Sulejówek ponosi w związku z wykonywaniem tych zadań.

VI. DODATKI MIESZKANIOWE (zadanie własne gminy)

Dodatki mieszkaniowe otrzymało 50 gospodarstw domowych, w których zamieszkiwało 126 osób. Z 50 lokali - 28 stanowiły mieszkania komunalne, 4 - spółdzielcze, wspólnoty - 4, wynajmowane - 12, inne - 2.

VII. ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE dla osób innych niż ubezpieczeni. (zadanie zlecone gminie).

Na podstawie upoważnienia Burmistrza Miasta w 2023 r. wydano 31 decyzji dla 23 osób ustalających uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady rodzinne do w/w postępowañ. Na obsługę zadania otrzymano dofinansowanie kwocie 3.100 zł.

VIII. CZYSTE POWIETRZE

Na podstawie upoważnień Burmistrza Miasta w 2023 r. wydano 39 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego. Zaświadczenia wydawane są od 2020 r. zgodnie z ustawą o biokomponentach i biopaliwach dla osób ubiegających się o dofinansowanie z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu do wymiany pieca lub poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

IX. DODATKI Z TYTUŁU WZROSTU CEN OGRZEWANIA.

Zadanie zlecone gminie w 2023 r., zrealizowane w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej:

- Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe - Refundacja poniesionych kosztów podatku VAT przysługuje gospodarstwom domowym, które wykorzystują do ogrzewania paliwa gazowe i spełniają kryterium dochodowe. Refundacja przysługuje tym gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie

jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Wpłynęło 138 wniosków, po zweryfikowaniu wymagań prawnych oraz kryterium dochodowego, pozytywnie rozpatrzono 111 wniosków i wypłacono w 2023 r. celem refundacji podatku VAT kwotę 30.465,23 zł.

- kontynuacja dodatku elektrycznego- jednorazowego świadczenia finansowego mającego na celu wsparcie potrzeb grzewczych odbiorców w 2023 roku, dla których głównym źródłem ogrzewania jest energia elektryczna. Dodatek elektryczny wypłacono do 31 marca 2023 r. Pozytywnie rozpatrzono 62 wnioski i wypłacono w 2023 r. kwotę 129.500 zł.

X. Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2023.

Wykonany budżet ogółem w 2023 r. na zadania własne, własne dofinansowane i zlecone wyniósł **13.740.737,57 zł**. Pomoc dla Obywateli Ukrainy z Funduszu Pomocy wyniosła **2.012.438,42 zł**.

Ponadto środki pozabudżetowe wyniosły 313.308,30 zł., w tym na programy:

- „Asystent rodziny na 2023 r.” : 13.448,23 zł.
- „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2023 r.- 299.860,07 zł. (w tym 5.828,07 zł. koszty obsługi).

Zadania własne gminy

Rozdział	Zadanie	Ilość osób/ rodzin	Ilość osób w rodzinach	Wydatki w złotych
85508	Rodziny zastępcze – opłaty za pobyt dzieci w placówkach	28 dzieci	x	203.154,87
	Rodziny zastępcze – koszty utrzymania	x	x	28.144,84
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - koszty utrzymania	x	x	5.000
85504	Wspieranie rodziny - koszty wynagrodzenia z pochodnymi (asystenci rodziny)	16 rodzin	w tym 30 dzieci	239.900
	Wspieranie rodziny – koszty utrzymania	x	x	1.517,2
85502	Świadczenia rodzinne -koszty wynagrodzenia z pochodnymi	x	x	286.000
	Świadczenia rodzinne – koszty utrzymania	x	x	37.501,77
85214	Zasiłki celowe, celowe specjalne, celowe pod warunkiem zwrotu, losowe, schroniska	296 rodzin	473	470.000
	Opłaty za domy pomocy społecznej	26 osób	x	1.105.275,26
85215	Dodatki mieszkaniowe świadczenia+ koszty	50 rodzin	122	133.067,88
85219	Koszty wynagrodzenia z pochodnymi i koszty utrzymania	x	x	1.827.715,26
85230	Program rządowy” Posiłek w szkole i w domu”	305 osób	x	160.000
85228	Usługi specjalistyczne (wynagrodzenie i koszty utrzymania)	x	x	67.746,5
85295	Dzienny Dom "Senior+"- w tym:	Razem Dzienny Dom "Senior+"= 448.429 zł. w tym:		

	• koszty wynagrodzenia i ZUS	x	x	260.359
	• umowy zlecenia	x	x	19.598
	• koszty utrzymania	x	x	106.871,51
	• transport	x	x	61.600
Zadania własne gminy dofinansowane				
Rozdział	Zadanie	Ilość osób /rodzin	Ilość osób w rodzinach	Wydatki w złotych
85213	Składki zdrowotne od zasiłków stałych	64 osoby	x	40.393,78
85214	Zasiłki okresowe	72 osób	134	140.922,94
85216	Zasiłki stałe	83 osoby	94	536.158,30
85219	Koszty wynagrodzenia z pochodnymi	x	x	211.179
85230	Program rządowy "Posiłek w szkole i w domu"	305osób	x	174.804
85295	Dzienny Dom "Senior +" dotacja	35 uczestników	x	126.480
Razem				1.229.938,02
Zadania zlecone gminie				
Rozdział	Zadanie	Ilość osób /rodzin	Ilość osób w rodzinach	Wydatki w złotych
85195	Ochrona zdrowia	23 osób	x	29.02.100
85502	Zasiłki rodzinne z dodatkami, świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne, "Za życiem"	579 rodzin	x	4.250.820,37
	Składki społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych	63 osoby	x	424.632,41
	Fundusz alimentacyjny	72 osoby	x	293.949,63
	Świadczenia rodzinne – wynagrodzenia z pochodnymi	x	x	140.467,59
	Świadczenia rodzinne – koszty utrzymania	x	x	130
85513	Składki zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych	32 osoby	x	72.609,51
85228	Usługi opiekuńcze specjalistyczne -koszty wynagrodzenia z pochodnymi	5	7	77.274
85295	Dodatek vat paliwo gazowe - świadczenia	70 osoby	x	30.465,23
	- koszty obsługi	x	x	609,3
85395	Dodatek węglowy – świadczenia	2 osoby	x	6000
	- koszty	x	x	120
85395	Dodatek elektryczny – świadczenia	62 osoby	x	129.500
	- wynagrodzenia	x	x	2380
	- koszty	x	x	210
Razem				5.432.268,04 zł.

Źródło – opracowanie własne

XI. KADRA MOPS.

Zestawienie – Kadra MOPS na dzień 31 grudnia 2023 r. liczyła 26 osób tj. 23,50 etatu.

L.p	Wyszczególnienie	Liczba etatów	Liczba osób
1	Dyrektor	1	1
2	Zastępca Dyrektora	0	0
STANOWISKA SAMODZIELNE			
3	Specjalista ds. kadr i administracji	1	1
DZIAŁ FINANSOWO KSIĘGOWY			
4	Główny Księgowy	1	1
5	Specjalista ds. księgowości	1	1
DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ			
6	Pracownicy socjalni	8	8
7	Inspektor /s świadczeń	1,5	2
8	Asystent rodziny	1	1
9	Psycholog	0,5	1
10	Opiekunki	1,5	2
DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I ALIMENTACYJNYCH			
11	Kierownik	1	1
12	Inspektorzy	2,5	3
STANOWISKO POMOCNICZE			
13	Sekretarka	0,5	1
Dzienny Dom Senior +			
14	Kierownik	1	1
15	Terapeuta zajęciowy	1	1
16	Pracownik socjalny	1	1
	Razem	23,50	26
<u>Inspektor Ochrony Danych</u> – zadania łączone ze stanowiskiem inspektora w dziale świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych			

Pracownicy socjalni w zakresie dodatkowych obowiązków prowadzili sprawy zamówień publicznych, dodatków mieszkaniowych, koordynowali zadania z programu „Opieka wytchnieniowa”, Modułu IV programu PFRON- w zakresie opieki telemedycznej, świadczyli pomoc na rzecz obywateli Ukrainy zamieszkałych na terenie miasta, sprawowali nadzór nad wykonywaniem zadań opiekunów tymczasowych małoletnich obywateli Ukrainy, dokonywali wpisów w zakresie świadczeń na wyżywienie i zakwaterowanie w Systemie Rejestrów Państwowych poprzez aplikację „Źródło”.

Pracownicy mają dostęp do przede wszystkim do szkoleń bezpłatnych, organizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej oraz z tytułu uczestnictwa w Mazowieckim Forum Pracowników Socjalnych (opłata ryczałtowa), szkoleń z serwisu prawnego LEX i w ograniczonym wymiarze płatnych w miarę posiadanych środków finansowych.

Szkolenia kadry MOPS w 2023 r.

Lp	Temat szkolenia	organizator	Stacjonarne (S) on-line (ON)	Liczba osób objętych szkole- niem	Cena
1	Zamknięcie Roku 2023 po- pełnianie błędy, przygoto- wanie ksiąg	Ośrodek Szkole- niowy EDYTOR	ON	1	330,00
2	E-Doręczenia w samorzą-	Zofia Fabisiak –	S	3	300

	dzie i zmiany KPA w tym zakresie	Szkolenia i doradztwo prawne			
3	E-Uслуги projektu ZONE	Process Team Sp. z o.o.	ON	1	Bezpł.
4	Główny księgowy w jednostce sektora finansów publicznych	Betacom	ON	1	225,00
5	Fundusz Alimentacyjny 2023/2024	OTI	ON	1	499,00
6	Zwrot wydatków za nienależnie pobrane świadczenie w ustawie o pomocy społecznej.	OTI	ON	1	499,00
7	Świadczenie pielęgnacyjne a świadczenie wspierające	OTI Ośrodek Twórczej Interwencji	ON	1	499,00
8	Dodatki mieszkaniowe 2023/2024 – aktualne problemy z uwzględnieniem termomodernizacji.	OTI	ON	1	499,00
9	Kondycja systemu ochrony dzieci przed przemocą w Polsce.	MCPS	S	1	Bezpł.
10	Praca z członkami rodzin z problemem alkoholowym i przemocą	ETOH	S	1	Bezpł.
11	Studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Kurs podstawowy I stopnia.	Niebieska linia	ON	1	Bezpł.
12	Zmiany w przepisach covidowych, świadczeniach rodzinnych i pomocy społecznej..	OTI	ON	1	499,00
13	Profilaktyka uzależnień behawioralnych	MCPS	S	1	Bezpł.
14	Edukator profilaktyki uzależnień I stopnia	MCPS	S	1	Bezpł.
15	Ewidencja księgową w OPS	Private Corporate Consulting sp. zo.o.	ON	1	499,00

16	Podstawy metodycznego działania asystenta rodziny	Quźnia umiejętności	ON	1	260,00
17	Nowe obowiązki Gmin związane z wypłatą dodatku gazowego.	Michał Szczypiór-Platforma Edukacyjna	ON	1	220,00
18	Obowiązki Gmin od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. związane z oszczędnością energii elektrycznej.	Michał Szczypiór-Platforma Edukacyjna	ON	1	220,00
19	Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej z dn. 28.07.2023r.	OTI	ON	1	499,00

MCPS- Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

OTI – Ośrodek Twórczej Interwencji

ETOH- Centrum Edukacyjne Profilaktyki Problemowej Fundacji ETOH

XII. OBSŁUGA ADMINISTRACYJNA

Pracownicy MOPS w 2023 r. realizowali zadania zapisane w Regulaminie Organizacyjnym mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania jednostki, a w szczególności:

- dbano o racjonalne gospodarowanie posiadanym budżetem w związku z realizacją zadań jednostki;
- zabezpieczono funkcjonowanie Ośrodka poprzez zakup niezbędnego asortymentu biurowego, publikacji, druków zgodnie z posiadanymi możliwościami finansowymi w oparciu o ustawę prawo zamówień publicznych;
- wypełniano zadania związane z prowadzeniem ewidencji dokumentów wpływających do Ośrodka, prowadzono dystrybucję dokumentacji zgodnie z obowiązującym obiegiem;
- wydawano decyzje administracyjne w zakresie pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, „Za życiem”, ubezpieczenia zdrowotnego ze środków publicznych.
- prowadzono rejestr i rozliczano delegacje;
- opisywano i rozliczano faktury wpływające do Ośrodka;
- prowadzono zamówienia publiczne zgodnie z ustawą i regulaminem wewnętrznym. Dokonywano opiniowania i kontroli wniosków i zapotrzebowań na okoliczność celowości, legalności i gospodarności wydatku pod względem zgodności z ustawą Prawo zamówień publicznych i wymogów Procedury Kontroli Zarządczej;
- sporządzano i podpisywano umowy po przeprowadzonych zapytaniach ofertowych z wybranymi kontrahentami;
- gospodarowano środkami rzeczowymi i materiałami biurowymi;
- zabezpieczano sprawne działanie systemów informatycznych, administrowano serwerami oraz bazami danych, archiwizowano bazy danych, przygotowywano i wysyłało sprawozdania i zbiory centralne, instalowano aktualizacje i poprawki w programach używanych w MOPS;
- dbano o czystość i porządek na terenie ośrodka.

XIII. INFORMATYZACJA

- prowadzono bieżące prace konserwacyjno – rozwojowe w ramach istniejącej infrastruktury.

XIV. KONTROLE, AUDYT:

Dyrektor MOPS w dniu 06.02.2023 r. złożył Burmistrzowi Miasta Sulejówek oświadczenie o stanie kontroli zarządczej.

XV. DZIEŃ PRACOWNIKA SOCJALNEGO – 21 listopada - święto zapisane w ustawie o pomocy społecznej. Przedstawiciele MOPS na zaproszenie Starosty Mińskiego uczestniczyli w Powiatowym Świącie Pracownika Socjalnego w towarzystwie władz Miasta.

XVI. PLANOWANE DZIAŁANIA W 2024.

1. Przystąpienie i realizacja Programu Opieki Wytchnieniowej edycja 2024.
2. Realizacja usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich.
3. Zatrudnienie drugiego asystenta rodziny na 1 etat.
4. Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.
5. Analiza wynagrodzeń pracowników w kontekście inflacji.
6. Realizacja projektu socjalnego - na rzecz rodzin z dziećmi (cel: integracja, wzmocnienie więzi rodzinnych, aktywizacja społeczności lokalnej do działań na rzecz osób wymagających wsparcia).
7. Wprowadzenie bezpłatnego systemu do elektronicznego zarządzania dokumentacją.

XVII. POTRZEBY I OCZEKIWANIA W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ.

1. Niezbędne są kompleksowe działania (przy zaangażowaniu instytucji, placówek z terenu miasta, powiatu):

- **w zakresie pomocy rodzinie:** nieustanna edukacja rodziców, zwiększenie liczby zajęć w zakresie profilaktyki nieakceptowanych społecznie zachowań, położenie nacisku działania informacyjne skierowane do szerokiej rzeszy odbiorców w zakresie instytucji udzielających wsparcia w przypadku problemów w funkcjonowaniu rodziny.

Współczesne rodziny przeżywają stany kryzysowe związane ze zmianą swojej struktury, brakiem autorytetów, niedojrzałości do pełnionych ról, trudności ekonomicznych. Nieumiejętność rozpoznania kondycji psychicznej wychowywanych dzieci sprzyja pogłębianiu zaburzeń lękowych i depresyjnych młodego pokolenia. Nie bez znaczenia jest na poczucie bezpieczeństwa ma też sytuacja konfliktu zbrojnego w Ukrainie. Te sytuacje wymagają kompleksowych i niestandardowych działań nie tylko na poziomie samorządów.

- **w zakresie pomocy osobom /rodzinom dotkniętym uzależnieniem, przemocą:** ułatwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, rozszerzenie oferty z wykorzystaniem dostępnych środków komunikacji, promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka, tworzenie kampanii o charakterze informacyjno- edukacyjnym na temat konsekwencji nadmiernego spożywania alkoholu, środków psychoaktywnych, nadmiernej ilości czasu spędzanych przed komputerem, na temat agresji, przemocy w domu, w szkole. W celu przeciwdziałania przemocy istotne jest systematyczne podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie rozpoznawania zjawiska, konieczności reagowania na agresję, rozpowszechnienie informacji o możliwościach uzyskania pomocy, instytucjach, osobach, które taką pomocą służą.

- **w zakresie pomocy osobom starszym, osobom z niepełnosprawnością:** w sytuacji starzejącego się społeczeństwa wskazane jest systematyczne tworzenie warunków minimalizujących zjawisko izolacji i osamotnienia, likwidacja barier architektonicznych w

budynkach użyteczności publicznej, transportowych, w komunikowaniu się. Ponadto wskazane jest :

- zwiększenie środków finansowych z przeznaczeniem na zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym, przewlekle chorym w ich miejscu zamieszkania jako formę znacznie mniej kosztowną niż opieka instytucjonalna,
- dofinansowanie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior +” w Sulejówku odpowiedzią na statystyki alarmujące o konieczności podjęcia działań na rzecz seniorów często pozostających w izolacji społecznej, włączenia ich do działania na rzecz środowiska lokalnego, zadbania o poprawę ich funkcjonowania w życiu codziennym,
- kontynuacja realizacji programu „Opieka wytchnieniowa” w celu wsparcia opiekunów niepełnosprawnych członków rodziny,
- edukacja społeczeństwa w zakresie ich praw i możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej, instytucji świadczącej taką pomoc.

2. W zakresie wsparcia kadr Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku konieczne jest zwiększenie środków na wynagrodzenia, które są nieadekwatne do wykształcenia, kompetencji i ilości zadań wykraczających poza zasadnicze zadania przewidziane dla jednostek pomocy społecznej. Zauważa się wśród pracowników tendencję do podejmowania dodatkowego zatrudnienia i poszukiwania lepiej płatnej pracy. Obecnie na rynku zawód pracownika socjalnego staje się zawodem deficytowym. Zbyt duża odpowiedzialność, obciążenie psychiczne przy nieadekwatnym uposażeniu nie motywuje do planowania ścieżki kariery w tym zawodzie. Pozostała kadra przy mnogości zadań też oczekuje adekwatnego wynagrodzenia w dobie wzrostu kosztów utrzymania i poziomu inflacji.

XVIII. PODSUMOWANIE

Podsumowując: Od 2020 roku kiedy rozpoczęła się pandemia i 2022 r. kiedy wybuchła wojna za naszą granicą, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku rzetelnie wywiązali się z zadań, do których zostali powołani i licznych zadań dodatkowych (zleconych gminie), skierowanych do większości mieszkańców miasta i do obywateli Ukrainy szukających schronienia przed wojną (ze statusem UKR). Do dnia sporządzenia sprawozdania część tych zadań w dalszym ciągu jest realizowana. Możliwość scedowania na ośrodki pomocy społecznej zadań zleconych gminie w formie różnych dodatków została uwzględniona w stosownych ustawach, z czego wiele gmin skorzystało, co spowodowało przeciążenie pracą i ograniczenie czasu poświęconego na pracę socjalną oraz nadmierne obciążenie pracowników obsługujących świadczenia rodzinne, księgowości, kadry kierowniczej. Składam tą drogą podziękowania dla całej kadry Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku.

XIX. FUNKCJONOWANIE DZIENNEGO DOMU „SENIOR+” W 2023 r.

Zadanie współfinansowane ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej
w ramach Programu Wieloletniego SENIOR + na lata 2021 – 2025

Jedną z form wsparcia oferowaną od 2020 r., osobom starszym na terenie Miasta Sulejówek jest pomoc usługowo-aktywizacyjna, edukacyjna, prozdrowotna w środowisku ich zamieszkania, w gronie osób zaprzyjaźnionych, w ośrodku wsparcia w dni robocze od godz. 8.00 do 16.00.

- Decyzje administracyjne kierujące i ustalające odpłatność wydano dla 36 osób.

- Średnia wieku uczestników w 2023 r. wyniosła 78 lat.
- Średnia dzienna liczba uczestników na zajęciach wyniosła 24 osoby.

Działania podejmowane w placówce są adekwatne do wyzwań wynikających z trendów demograficznych. Dzięki funkcjonowaniu Dziennego Domu "Senior +" w Sulejówku została podniesiona jakość życia seniorów. Uczestnicy zostali włączeni w życie lokalnej społeczności, mieli też okazję do poprawy swojej kondycji fizycznej dzięki ćwiczeniom ruchowym i zabiegom rehabilitacyjnym dostępnym w placówce. Seniorzy chętnie podejmowali stawiane im wyzwania, angażowali się w różnego typu działania (w tym wolontariat), skorzystali z gorącego posiłku. Głównym celem terapii zajęciowej było umożliwienie seniorom (stosownie do ich kondycji psychofizycznej i potrzeb) rozwoju umiejętności i zainteresowań, pobudzenia ich aktywności, podtrzymania kondycji fizycznej i manualnej przy zachowaniu poczucia wspólnoty. Seniorzy dzięki udziałowi w programie zyskali poprawę formy psychicznej, fizycznej i intelektualnej, a także rozwinęli swoje umiejętności społeczne i interpersonalne. Uczestnictwo w zajęciach ośrodka wsparcia umożliwiło im kontakt z szeroko rozumianą kulturą. Zadowolenie z różnych form aktywności i poczucia sprawczości wpłynęło pozytywnie na relacje rodzinne i sąsiedzkie.

Zasoby osobowe: Kierownik ośrodka wsparcia - 1 etat (w tym pełniący również funkcję terapeuty zajęciowego) wraz z zespołem: terapeutą zajęciowym- 1 etat, pracownikiem socjalnym ośrodka wsparcia – 1 etat, psychologiem (oddelegowanym z MOPS w wymiarze 8 godz./tyg.), fizjoterapeutą (w ramach usługi, 20 godz./mies.), dwiema opiekunkami (na umowę zlecenie, łącznie 574 godz./rocznie), informatykiem (oddelegowanym z MOPS), zespołem księgowo-kadrowym (MOPS).

W 2023 r. na rzecz uczestników Dziennego Domu „Senior +” w Sulejówku świadczone:

1. Usługi socjalne (przez 250 dni roboczych)

- jeden gorący posiłek dziennie w formie porcjowanej, w jednorazowych opakowaniach dostarczony przez firmę cateringową, bieżący dostęp do kawy i herbaty, wody pitnej;
- poradnictwo socjalne oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do służby zdrowia, pomoc w realizacji recept oraz zakupie artykułów spożywczych;
- dostęp do żelazka, prysznic, pralki, suszarki, lodówki, czajnika, kuchenki, mikrofalówki, piekarnika; a także komputera z dostępem do internetu oraz miejsca do odpoczynku;
- pomoc opiekunek w przygotowaniu kawy, herbaty, ubieraniu się, wspólnym dbaniu o estetykę i porządek;
- Miasto zapewniało transport do placówki i z placówki (w ramach środków własnych gminy).

2. Usługi kulturalno - oświatowe (25 godz./mies., łącznie - 300 godz.)

- spotkania z ludźmi kultury i sztuki (p. Krystyna Janda, p. Dariusz Kordek);
- udział w przedstawieniach teatralnych i występach muzycznych (spektakl teatralny „12 godzin z życia kobiety wg Wojciecha Młynarskiego, występy zespołu „Młodzieżówka z Sulejówka” oraz występy multiinstrumentalisty – p. Sylwestra Więckowskiego, koncert zespołu „Malowani”);
- udział w warsztatach teatralnych (zrealizowano dwa przedstawienia: dla dzieci pt. „Brzechwa dzieciom” oraz dla dorosłych pt. „Śmiechoterapia w Domu Seniora”);
- występy dzieci z okolicznych szkół (artystyczne programy wokalnie – taneczne);
- celebrowanie świąt okolicznościowych (Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Tłusty Czwartek, Dzień Kobiet, Spotkanie Wielkanocne, Noc Kupały, Dzień Seniora, Mikołajki, Spotkanie Wigilijne);
- możliwość brania udziału w dyskusjach, słuchania muzyki, oglądania filmów i czytania książek.

3. Usługi edukacyjne (10 godz./mies., łącznie - 120 godz.)

- szkolenie z udzielania pierwszej pomocy przeprowadzone przez ratownika medycznego i druhów z OSP;
- wykład przeprowadzony przez p. kosmetolog dot. elektrolitów oraz tego jak dbać o cerę;
- wykład przeprowadzony przez p. podolog nt. tego jak dbać o stopy;
- wykład przeprowadzony przez p. edukator z Muzeum Piłsudskiego nt. związków Józefa Piłsudskiego z Sulejówkiem;
- udział w II Warszawskim Forum Seniora, podczas którego odbyły się prelekcje związane m. in. z dietą dobrą dla mózgu, z profilaktyką słuchu, cyberbezpieczeństwem;
- zwiedzanie dworku Milusin;
- zwiedzanie Muzeum Ziemi Mińskiej oraz Muzeum 7. Pułku Ułanów Lubelskich w Mińsku Mazowieckim;
- wykłady tematyczne (np. Dzień Wody – rola wody w procesach fizjologicznych zachodzących w organizmie, Międzynarodowy Dzień Ziemi – problemy ekologiczne współczesnego świata, Europejski Dzień Zdrowego Jedzenia i Światowy Dzień Walki z Cukrzycą – zdrowa dieta dla Seniora);
- celebrowanie świąt historycznych połączone z poszerzaniem wiedzy na te tematy (Dzień Flagi, święto Konstytucji, święto Niepodległości, rocznica wybuchu wojny, Powstania Warszawskiego itp.);
- edukacja cyfrowa.

4. Terapia zajęciowa (41 godz./mies., łącznie – 492 godz.)

- warsztaty rękodzielnicze z wykorzystaniem różnorodnych technik i materiałów (rysowanie, malowanie, lepienie, origami, wyklejanie, dekorowanie, szycie, haftowanie, zaplatanie, filcowanie, decoupage, makrama i inne);
- tworzenie dekoracji tematycznych (karnawałowe, walentynkowe, wiosenne, Wielkanocne, patriotyczne, związane z latem, jesienne, zimowe, Bożonarodzeniowe);
- cykl spotkań ze specjalistą w dziedzinie ceramiki (seniorzy lepiłi przedmioty z gliny, a po wypaleniu malowali je i szkliwili);
- biblioterapia (np. podania i legendy polskie);
- filmoterapia (m. in. „O chłopcu, który ujarzmił wiatr”, „Johny”, „Maestro”);
- muzykoterapia (kolędowanie, pieśni powstańcze i patriotyczne, piosenki ludowe i rozrywkowe, słynne polskie przeboje minionych lat);
- warsztaty kulinarne (w szczególności sezonowe np. przetwory, pierniczki, potrawy świąteczne);
- zajęcia z majsterkowania i renowacji mebli;
- warsztaty florystyczne – nasadzenia kwiatów;
- treningi pamięci i funkcji poznawczych - quizy, kalambury, zagadki, zadania na kartkach i przy tablicy, gry logiczne (Scrabble, Runicub, Memory, Bystre oczko, warcaby, szachy), a także krzyżówki, wykreślanki, sudoku itp.);
- warsztaty teatralne oraz ćwiczeniach twórczego myślenia i improwizacji;
- terapia reminiscencyjna (np. zabawy i zabawki z dzieciństwa, wymarzone i wykonywane zawody).

5. Usługi prozdrowotne i psychologiczne (41,6 godz./mies., łącznie - 500 godz.)

- indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem. Podczas rozmów grupowych poruszane były m. in. następujące tematy: „Życie jest podróżą”, „Jak pomagać i dać sobie pomóc?”, „Samotność – jak sobie z nią radzić?”, „Postęp – jego dobre i złe strony”, „Praktykowanie wdzięczności” i wiele innych;
- seanse w grocie solnej

- korzystanie z właściwości zdrowotnych tężni solankowych
- zapoznanie z ideą „Koperty życia” i pomoc w założeniu jej;
- możliwość mierzenia ciśnienia, poziomu cukru oraz saturacji;
- ćwiczenia oddechowe, rozciągające, odprężające; na poszczególne części ciała.

6. Usługi w ramach aktywności ruchowej i kinezyterapii (36,7 godz./mies., łącznie – 440 godz; w tym kinezyterapia – 20 godz./mies., 240 godz./rocznie)

- zabiegi rehabilitacyjne indywidualne dostosowane do potrzeb i możliwości uczestnika (masaże, terapia manualna, elektroterapia, ultradźwięki, lampy sollux);
- gimnastyka grupowa na krzesłkach;
- pilates (w okresie od maja do października);
- spacer, nordic-walking;
- wycieczki rowerowe;
- siłownia plenerowa;
- wycieczka do miejscowości Liw nad rzeką Liwiec (zwiedzanie warowni) oraz gospodarstwa agroturystycznego „Agro zakątek Alpaki” w miejscowości Sitne;
- wycieczka do Mińska Mazowieckiego (Muzeum Ziemi Mińskiej) i stadniny koni „Stajnia Szlachecka” w Długiej Szlacheckiej;
- plenerowa sesja fotograficzna wykonana przez profesjonalnego fotografa;
- potańcówki (zabawa karnawałowa, potańcówka na pożegnanie lata, zabawa andrzejkowa).

7. Usługi aktywizacji społecznej (10 godz./mies., łącznie – 120 godz.)

- współpraca międzypokoleniowa z lokalnymi szkołami i przedszkolami (SP nr 1, nr 2, nr 3 i MP nr 2) – występy artystyczne, warsztaty manualne i kulinarne, bajkoterapia;
- współpraca ze Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych „Świat Integracji” - spotkanie, wsparcie wolontaryjne w przygotowaniu ozdób na Jarmark;
- współpraca ze Stowarzyszeniem „Zwierzęta Sulejówka” (zbiórka rzeczowa i finansowa);
- punkt kontrolny w siedzibie Ośrodka podczas rajdu rowerowego organizowanego przez Miasto;
- wolontariat międzypokoleniowy na rzecz dzieci będących pod opieką MOPS (piknik z okazji Dnia Dziecka oraz impreza Mikołajkowa);
- pomoc przy głosowaniu na projekty zgłoszone do „Budżetu Obywatelskiego”;
- spotkanie z Antkiem, który w ubiegłym roku uległ wypadkowi komunikacyjnemu w pobliżu Ośrodka;
- wspólne celebrowanie świąt okolicznościowych (Wielkanoc, Dzień Seniora, Wigilia) i indywidualnych (urodziny, imieniny, zawarcie związku małżeńskiego przez dwójkę uczestników Ośrodka).

8. Zarządzanie, ewaluacja, monitoring

Zarządzanie Dziennym Domem "Senior+" przypisane jest kierownikowi placówki, zatrudnionemu na 1 etat. Szczegółowy harmonogram zajęć na rok 2023 opracowany był przez kierownika DD „Senior+” we współpracy z zespołem terapeutycznym przy uwzględnieniu wyników ankiet satysfakcji oraz postulatów uczestników zgłoszonych podczas spotkania organizacyjnego. Seniorzy mogli w sposób ciągły zgłaszać uwagi co do programu – osobiście, za pośrednictwem Rady Seniorów oraz poprzez anonimową skrzynkę. Co miesiąc aktualizowane były harmonogramy miesięczne, a co tydzień tworzone były plany tygodniowe z wyszczególnieniem konkretnych dni. Kierownik powoływał zespół wspierająco-aktywizujący, który tworzył indywidualne plany terapii dla każdego uczestnika i co pół roku oceniał postępy. Kierownik monitorował realizację celów i zadań ośrodka wsparcia, ustalał mierniki ewaluacji, weryfikował programy i metody prowadzenia zajęć. Dbał także o właściwy poziom usług, zasobów rzeczowych, sprawną organizację, bezpieczeństwo kadry i uczestników oraz właściwe

warunki higieniczne. Informacje o bieżącej działalności placówki na bieżąco zamieszczano na portalu społecznościowym Facebook, a także w postaci comiesięcznych raportów na stronie www Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz stronie Urzędu Miasta.

Na podstawie ankiety przeprowadzanej corocznie (po zakończeniu roku kalendarzowego) wśród uczestników Ośrodka 100% ankietowanych uznało, że chętnie uczęszcza do DD Senior+, a pobyt w placówce sprawia im przyjemność. Ankietowani uznali, że od momentu rozpoczęcia ich uczestnictwa w DD Senior + osiągnęli następujące korzyści:

- 8) Poprawa kondycji fizycznej – 87% uczestników (tak, w znacznym stopniu), 13% (tak, ale niewiele)
- 9) Zdobycie nowych umiejętności – 95% uczestników
- 10) Chęć większej dbałości o wygląd – 100% uczestników
- 11) Nawiązanie nowych kontaktów – 90% uczestników
- 12) Nawiązanie bliższych relacji z innymi seniorami – 80%
- 13) Pozytywne zmiany zauważone u uczestnika przez inne osoby z otoczenia np. rodzinę – 85% (tak)
- 14) Zwiększenie kontaktu z szeroko rozumianą kulturą – 92% uczestników
- 15) Wzrost swojej aktywności społecznej – 90% uczestników

Ankiety przeprowadzono wśród 29 osób (93,5% uczestników – stan na 8.01.2024). Okres uczestnictwa ankietowanych w DD Senior+ wynosił odpowiednio: mniej niż rok – 3 osoby, od 1 roku do 2 lat – 9 osób, powyżej 2 lat – 17 osób.

Koszt jednego miejsca w Dziennym Domu "Senior+" ustalany jest w drodze zarządzenia Dyrektora MOPS na podstawie wydatków za rok ubiegły bez wydatków inwestycyjnych – w roku 2023 koszt utrzymania jednego miejsca wyniósł 1.234 zł.

Koszt funkcjonowania placówki w 2023 r. wyniósł 657.380 zł, w tym dotacja wynosiła 146.880 zł, co stanowi 22,34%. Miasto poniosło koszty w wysokości 510.500 zł i z tytułu odpłatności uczestników wpłynęła na konto Urzędu Miasta kwota 16.075,94 zł.

Oferta usług dostępna w Dziennym Domu „Senior +” wpisuje się w potrzeby i oczekiwania seniorów oraz w tendencje demograficzne. Podejmowane działania są pozytywnie odbierane przez uczestników jak i społeczność lokalną.

Opracowanie: Beata Kozak-Michalska
Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku